

Wie zijn wij?

Deze brochure is gemaakt door zes hbo-Rechtenstudenten van Zuyd Hogeschool, als afstudeerproject in het kader van 'Preventive Law'. Het leerstuk 'Preventive Law' richt zich op het voorkomen van juridische problemen.

Aan de hand van deze brochure willen wij zorginstaties, cliënten van zorginstaties en hun familieleden informeren over de wettelijke vertegenwoordiging bij medische beslissingen. Onderzoek heeft aangetoond dat kennis over dit onderwerp in de praktijk namelijk vaak ontbreekt. Met deze brochure willen wij dit probleem aanpakken en u van de benodigde informatie voorzien.

Aan deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend. De informatie uit deze brochure is bedoeld als algemene voorlichting en vormt geen juridisch advies.

Zuyd
Hogeschool

ZU
YD

Checklist om te beoordelen of het instellen van mentorschap (on)nodig is:

- Is de betrokkene niet meer in staat om zelf beslissingen te nemen?
- Is er geen sprake van een volmacht of een familievertegenwoordiger?
- Moeten meer belangen dan medische belangen worden behartigd?

Zijn alle vakjes van toepassing? Dan kan het instellen van mentorschap nodig zijn.

Let op: Iemand die (tijdelijk) niet zelf in staat is om een beslissing te nemen is niet per definitie wilsonbekwaam.

Meer informatie?

Heeft u behoefte aan meer informatie over wettelijke vertegenwoordiging? Dan kunt u de volgende websites raadplegen voor betrouwbare informatie:

- www.rijksoverheid.nl
- www.rechtspraak.nl

Wordt u of uw familielid door een zorginstantie gewezen op mentorschap, maar is dat volgens u niet nodig? Dan kunt u de zorginstantie een brief sturen waarin u dit uitlegt. Onderstaande QR-code omvat een voorbeeldbrief die u hiervoor kunt gebruiken.

Deze brief informeert de zorginstelling dat het aanvragen van mentorschap in uw situatie niet nodig is.

Mocht de QR-code niet werken of heeft u naar aanleiding van deze brochure andere vragen? Dan kunt u een e-mailbericht sturen naar: wiehelptjou@outlook.com

Wie staat er voor je klaar, als jij het niet meer weet?

De wettelijke vertegenwoordigingshandleiding

Er kan een moment komen dat een betrokkene (tijdelijk) niet meer in staat is om (medische) beslissingen voor zichzelf te nemen. Op dat moment komt de wettelijke vertegenwoordiging in beeld.

De wettelijke vertegenwoordiging

Wanneer een betrokkene (tijdelijk) niet in staat is om zelfstandig (medische) beslissingen te nemen dan heeft de betrokkene een wettelijk vertegenwoordiger nodig.

De behandelaar van de betrokkene zal per situatie beoordelen of de betrokkene zelf de beslissing kan nemen. Er zijn drie vormen van wettelijke vertegenwoordiging:

1. De volmacht

Als sprake is van een **volmacht**, dan mag **degene genoemd in de volmacht** de beslissingen nemen.

2. De familie-vertegenwoordiger

Is er geen gevolmachtigde? Dan mag een **familielid** de medische beslissingen voor de betrokkene nemen.

3. Mentorschap

Is er geen familievertegenwoordiger? Dan zal **mentorschap** moeten worden verzocht.

De volmacht

De volmacht is een document waarin de betrokkene kan vastleggen wie zijn beslissingen mag nemen wanneer die dat zelf niet kan.

Deze kan worden opgesteld door de notaris;

of

Deze kan worden opgesteld door de betrokkene zelf.

Let op: Een volmacht die door de betrokkene zelf is opgesteld wordt niet overal geaccepteerd, omdat daarbij niet kan worden gecontroleerd of de betrokkene in staat was deze op te stellen.

De familie-vertegenwoordiger

Is er geen sprake van een gevolmachtigde? Dan is het een mogelijkheid dat een familielid optreedt als wettelijk vertegenwoordiger. Bij het kiezen van een familielid geldt een rangorde, die hieronder kan worden bekeken. Dit familielid kan dan de medische beslissingen nemen voor de betrokkene. Het is hierbij belangrijk dat de relatie van het familielid door de zorginstelling wordt geverifieerd. Ook is het belangrijk dat de keuzes die het familielid maakt in het belang van de betrokkene zijn.

Let op: Onder 'familielid' vallen geen schoon- of stieffamilieleden. Zij mogen geen medische beslissingen nemen, tenzij zij gevolmachtigd of mentor zijn.

Wat zijn medische beslissingen?

Onderzoeken, raad geven, genezen, behoeden of beoordelen van een ziekte of verplegen en verzorgen van de betrokkene.

+

Alle handelingen waarbij een arts of tandarts betrokken is.

De rangorde van wettelijk (familie) vertegenwoordigers bij medische beslissingen.

1. De echtgenoot, geregistreerd partner of een levensgezel.

Is, wil of kan deze persoon dit niet, of wil de betrokkene niet dat deze optreedt? Dan: ↘

Is, wil of kan deze persoon dit niet, of wil de betrokkene niet dat deze optreedt? Dan is er geen geschikte familie vertegenwoordiger.

2. Een ouder, kind, broer of zus, grootouder of een kleinkind.

Mentorschap

Als er geen gevolmachtigde of familievertegenwoordiger is, dan kan er een verzoek bij de rechtbank gedaan worden om mentorschap in te stellen. Er wordt dan een (professionele) mentor ingesteld die de beslissingen voor de betrokkene neemt. Mentorschap moet niet worden verward met bewind of curatele: mentorschap wordt alleen ingesteld als de betrokkene enkel zijn niet-vermogensrechtelijke belangen niet kan behartigen.

Wat zijn niet-vermogensrechtelijke belangen?

Bij niet-vermogensrechtelijke belangen gaat het met andere woorden om belangen die niet gaan over geld of eigendom. Het gaat dan ook om meer dan alleen medische beslissingen. Ook bijvoorbeeld beslissingen over de begeleiding van de betrokkene of het regelen van vervoer voor de betrokkene.

Mentorschap, wel of niet nodig?

De kantonrechter beslist of mentorschap wel of niet nodig is. Die beoordeelt daarbij steeds of mentorschap een gepaste maatregel is.

Wanneer wel?

Als er beslissingen moeten worden genomen voor de betrokkene die niet enkel medisch zijn.

In dit geval zal de kantonrechter waarschijnlijk het verzoek toewijzen.

Wanneer niet?

Als enkel medische belangen behartigd moeten worden én er een familievertegenwoordiger is.

In dit geval zal de kantonrechter waarschijnlijk het verzoek afwijzen.